

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, 112 16 Praha 2, týkající se žaloby na ochranu proti nečinnosti, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2015, č. j. 46 A 8/2014 – 26, a ze dne 9. 2. 2015, č. j. 46 A 8/2014 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2015, č. j. 46 A 8/2014 – 22, **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výroku II. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2015, č. j. 46 A 8/2014 – 26, **se odmítá.**
- III. Kasační stížnost proti výroku I. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2015, č. j. 46 A 8/2014 – 26, **se zamítá.**
- IV. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označená usnesení Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“). Usnesením ze dne 9. 2. 2015 vyzval krajský soud stěžovatele, aby zaplatil soudní poplatek za žalobu ve výši 2.000 Kč ve lhůtě sedmi dnů od jeho doručení. Následně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků, přičemž osvobození od soudních poplatků mu nebylo přiznáno výrokem I. usnesení ze dne 5. 3. 2015 a výrokem II. byl vyzván k zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000 Kč ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení.

[2] Stěžovatel se svým nesrozumitelným podáním u Krajského soudu v Českých Budějovicích pravděpodobně domáhal ochrany před nečinností Městského soudu v Praze. Usnesením ze dne 24. 5. 2013, č. j. 10 Na 48/2013 – 3, byla věc postoupena Městskému soudu v Praze jako soudu věcně a místně příslušnému. Stěžovatel však namítal podjatost všech soudců uvedeného soudu, přičemž usnesením ze dne 28. 11. 2013, č. j. Nad 66/2013 – 17, Nejvyšší správní soud jeho námitce vyhověl a věc přikázal Krajskému soudu v Praze.

[3] Jelikož stěžovatel spolu s podáním žaloby nezaplatil soudní poplatek, byl krajským soudem vyzván k jeho zaplacení a zároveň poučen o možnosti být za zákonem stanovených podmínek osvobozen od soudních poplatků. Stěžovatel reagoval žádostí o osvobození od soudních poplatků ze dne 28. 2. 2015, kterou doložil čestným prohlášením, v němž uvedl, že je svobodný, bydlí v „nenájemním, nevlastnickém, samostatném nebytovém obydlí“, výše jeho zdanitelných příjmů je nulová, výše nezdanitelných příjmů činí „přes tři tisíce korun měsíčně“. Dále uvedl, že důvodem jeho nevýdělečné činnosti je plná invalidita; výše jeho závazků činí „desetitisíce“ a má „nenarušenou způsobilost zcizovat“. Z prohlášení je dále zřejmé, že stěžovatel je příjemcem „příspěvku na živobytí“ (což doložil potvrzením Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Pardubicích), vlastní elektrický psací stroj, digitální televizor, jízdní kolo. Běžné výdaje dle prohlášení stěžovatel vynakládá na „stravu, tisk, jízdné, papír, poštovné, DPH“. V žádosti dále uvedl, že nebude vysvětlovat, proč své majetkové poměry dokládá ve formě čestného prohlášení, že nebude podepisovat „listinu, která svým obsahem není potvrzením, natož na tiskopis nepřijatý vůlí zákonodárského sboru...“.

[4] Napadeným usnesením ze dne 5. 3. 2015 krajský soud stěžovateli nepřiznal osvobození od soudních poplatků a vyzval jej k zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000 Kč. V odůvodnění napadeného usnesení krajský soud konstatoval, že stěžovatel řádně nedoložil skutečnosti, které uváděl ve svém prohlášení k žádosti o osvobození od soudních poplatků. Soud zdůraznil, že problémem není sama skutečnost, že odmítl vyplnit vzorový formulář s údaji o posouzení jeho majetkových poměrů, ale stěžovatel tvrzené skutečnosti neprokázal, nelze tudíž jeho žádosti vyhovět. Dále krajský soud upozornil, že stěžovatel soustavně uplatňuje svá práva šikanózním způsobem, přičemž odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které institut osvobození od soudních poplatků nemá sloužit chudým osobám k tomu, aby mohly vést spory podle své libosti, i když se věc skutečně nedotýká jejich životní sféry.

[5] Nejvyšší správní soud vzhledem k předmětu posuzované věci (tj. kasační stížnost proti rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků) netrval na zaplacení soudního poplatku ani na povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti z důvodu řetězení řešeného problému (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, oba dostupné na www.nssoud.cz, stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

[6] Stěžovatel podal kasační stížnosti jak proti usnesení ze dne 5. 3. 2015, kterým nebylo vyhověno jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků a byl opětovně vyzván k zaplacení soudního poplatku za žalobu, tak také proti předešlé výzvě k zaplacení

pokračování

soudního poplatku ze dne 9. 2. 2015. Tato výzva je však v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu toliko procesním usnesením, jímž se upravuje vedení řízení, neboť se nejedná o rozhodnutí, kterým je zasahováno do jeho práv či povinností. Proti takovému rozhodnutí není dle § 104 odst. 3 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.s.“), kasační stížnost přípustná (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2006, č. j. 5 As 15/2005 – 47, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, č. j. 1 As 2/2008 – 47), o čemž byl ostatně stěžovatel předmětným usnesením poučen. Nejvyšší správní soud proto výrokem I. tohoto rozsudku dle § 120 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. kasační stížnost proti uvedenému usnesení odmítl.

[7] Druhé jmenované usnesení krajského soudu je kasační stížností napadeno v celém rozsahu, tj. včetně výzvy k zaplacení soudního poplatku. Jedná se o stejnou procesní situaci, jako u usnesení ze dne 9. 2. 2015. Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů kasační stížnost v rozsahu, v němž je napadán výrok II. usnesení ze dne 5. 3. 2015, podle ustanovení § 120 s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. výrokem II. tohoto rozsudku jako nepřipustnou odmítl.

[8] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval věcně námitkami, které stěžovatel vyslovil k samotnému neosvobození od soudních poplatků. Namítá-li stěžovatel, že z jeho strany v posuzovaném případě nejde o šikanózní výkon práva, nelze mu přisvědčit. Stěžovatel touto námitkou nerozporoval závěry uvedené v napadeném usnesení a pouze zcela obecně uvedl, že se závěrem krajského soudu ohledně kverulantnosti stěžovatelovy žaloby nesouhlasí. Přímou ve vztahu ke stěžovateli a jeho žádostem o poskytování informací již Nejvyšší správní soud několikrát dovodil, že se z jeho strany jedná o šikanózní výkon práva. Například rozsudkem zdejšího soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, bylo konstatováno, že o uvedený případ se může jednat, vede-li účastník s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které často pokračují jako spory soudní, a přitom nejde o spory mající vztah k podstatným okolnostem účastníkovy životní sféry (netýkají se, a to ani nepřímou, účastníkovu majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, nýbrž jde o spory vyvolané účastníkovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí). Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil v tomto ohledu s vypořádáním věci krajským soudem.

[9] Tvrdí-li stěžovatel, že nemohl odmítnout vyplnit formulář o majetkových poměrech, neboť mu ho soud ani nezaslal, pak s ním nelze souhlasit. Krajský soud sice formulář stěžovateli nezaslal, avšak z důvodu, že již ve své žádosti stěžovatel jasně sdělil, že uvedený formulář vyplňovat nebude a doložil místo něj své čestné prohlášení. Stěžovateli je přitom nutno přisvědčit, že zákon nestanovuje přesnou formu, kterou lze doložit majetkové poměry žadatele o osvobození od soudních poplatků. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že ani krajský soud netrval na doložení poměrů účastníka řízení výhradně formou vyplnění formuláře „Potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech“ (příloha č. 20 Kancelářského a spisového řádu Nejvyššího správního soudu), když v napadeném usnesení vyslovil, že samotné odmítnutí vyplnit předepsaný formulář není problémem. Stěžovatel tedy nebyl povinen žádané údaje sdělit soudu výhradně formou vyplnění uvedeného tiskopisu. Chtěl-li však dosáhnout kladného rozhodnutí

o jeho žádosti, bylo nutné sdělit soudu jakoukoliv jinou formou veškeré požadované údaje a v požadovaném rozsahu je doložit. S výjimkou výše pobíraných dávek však stěžovatel svá tvrzení ničím nedoložil, přičemž Nejvyšší správní soud ke stížnostní námitce uvádí, že nelze rozumně požadovat, aby doložil absenci dalších příjmů, avšak například uvedené závazky či výdaje byl stěžovatel povinen přesvědčivě doložit. Lze tak shrnout, že stěžovatel skutečně neunesl důkazní břemeno, a jeho žádosti tudíž nemohl krajský soud vyhovět. S ohledem na vše zde uvedené nelze stěžovateli ani přisvědčit, že by krajský soud danou věc neposoudil individuálně a nehodnotil okolnosti posuzovaného případu.

[10] Při hodnocení stěžovatelovy žádosti o osvobození od soudních poplatků se zdejší soud přidržel požadavků, které vyjádřil např. v usnesení ze dne 5. 9. 2012, č. j. 8 As 70/2012 - 17, či usnesení ze dne 16. 1. 2013, č. j. 1 As 179/2012 - 36, kde byla hodnocena obdobná stěžovatelova žádost o osvobození od soudních poplatků jako v nynější věci. Není přitom důvodu se jakkoli odchýlovat od závěrů vyjádřených v těchto usneseních o nekonkrétnosti, nedostatečnosti a nedoloženosti tvrzení obsažených ve stěžovatelem doloženém prohlášení, o které se žádost opírá. Tuto námitku proto Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

[11] V ostatním stěžovatel uplatňuje argumentaci, jež vyvolává otázku, je-li vůbec míněna vážně, nejde-li dokonce o projev výsměchu či pohrdání soudem. Stěžovatel bazíruje na tom, že nežádal o osvobození od soudních poplatků, ale toliko jednoho, aby dále označil toto hodnocení věci soudem jako nikoliv „prkotinu“, ale „hrubou nesprávnost“. Soudkyni krajského soudu dále vytyká „arogantní nesoudnost“ či „arogantní intriky“, samotný krajský soud pak napadá různými vulgárními verbálními útoky, kdy například tvrdí, že jeho odůvodnění je jen „opileckým tlachem zaujatého soudu“ či že „zaujatému zkorumpovanému krajskému soudu není žádná machinace s podklady cizí“. Nesoudnost pak stěžovatel namítá také ve vztahu k judikatuře Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud uzavírá, že námitky tohoto typu nejsou důvodné a jedná se spíše o obecná nepodložená tvrzení, jimiž se stěžovatel snaží urážet soudy, jakož i soudce a jednající úřední osoby, způsobem zjevně přesahujícím hranice slušného chování.

[12] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost proti výroku I. usnesení krajského soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. 46 A 8/2014 - 26, zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Náhrada nákladů řízení by příslušela žalovanému, jelikož mu však žádné náklady nevznikly a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, které by přesahovaly běžnou administrativní činnost žalovaného, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2015

pokračování

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně

senátu